

התיחסות העמותה לקידום תרבות הנשק בישראל להצעת חוק כלי יריה 2017

דבר העמותה לקידום תרבות הנשק בישראל.

במציאות של היום נדרש שינוי יסודי של כל מערכת רישוי והחזקה של נשק בישראל. במדינה חופשית המכבדת את האזרח חייבת להיות רמת אמון גבוהה של השלטון באזרחים המתבטאת בין היתר באמון בכך שהאזרח אחראי דיו כדי שתהיה לו בעלות על נשק אישי על מנת שיוכל להגן על עצמו ועל המרחב הקרוב אליו במציאות ביטחונית ופוליטית בעייתית.

הדברים נכונים שבעתים בישראל, בה האזרח נדרש להתייבץ להגנת המדינה לפי קריאת השלטונות בשגרה ובחרום וברגע שהוא נענה לקריאה יש לשלטונות מלוא האמון בו כנושא נשק. משום מה אמון זה מתפוגג ברגע שהאזרח פושט מדים וקבלת רישיון לנשיאת נשק אישי ושמירה על הרישיון לאורך זמן נעשית מבחינת האזרח משימה קשה עד בלתי אפשרית. במציאות בה כוחות הביטחון הרשמיים אינם מסוגלים להיות בכל מקום אליו יכולים להגיע המפגעים, מדיניות נוכחית של קביעת זכאות לנשק אישי מסכנת את חיי האזרח הנורמטיבי וכבר עלתה בחיי רבים. מבחינה מעשית ומוסרית, מדינה שאינה מסוגלת להבטיח חיי אזרח אסור לה למנוע ממנו אמצעים להגן על חייו בעצמו.

הציבור בישראל הוכיח במרוצת השנים שהוא ראוי לאמון בבגרותו, במוסריותו ובציות לחוק. מאז קום המדינה לא היה אפילו מקרה אחד של רצח פסיכוטי של קורבנות אקראיים ללא הבחנה. שימוש בלתי חוקי בנשק אישי לא מגיע אפילו לשני אחוזים מכלל מקרי הירי. תמונה זו היתה נכונה גם בזמנים בהם כמות כלי הנשק האישיים בידי האזרחים היתה כפולה מזו של היום. במהלך מחאה חברתית בשנת 2012, כאשר כמיליון איש יצאו לרחובות לא נורתה אפילו יריה אחת.

הרוב המוחלט של ארועי ירי בלתי חוקי במדינה מבוצע בנשק בלתי חוקי. להערכת המשטרה והשב"כ יש כ- 450000 כלי נשק בלתי חוקיים בישראל, זאת לעומת כ-153000 כלי נשק אישיים חוקיים בידי אזרחים נורמטיביים. מצב זה טומן בחובו פוטנציאל לפורענות עתידית במימדים של שואה של ממש. גם כאשר מאמצי המשטרה בגילוי והחרמת נשק בלתי חוקי נושאים פרי, מדובר בטיפה בים.

הגישה של השלטונות להאזרח חייבת להשתנות. אסור שחיינו יהיו הפקר. חייבים לאפשר לפרט להגן על עצמו ועל המעגל הקרוב שלו ולאפשר לו בעלות על אמצעים לכך.

חוק כלי יריה הקיים (התש"ט 1949) יצא מהנחה שהשלטון והפקידים יודעים מה טוב לאזרח. המוטו שלו היה: אף אחד לא זכאי אלא אם הרשינו לו וגם זה על תנאי. הוא נכתב כמערכת רגולציה קשיחה המונעת ממרבית האזרחים הנורמטיביים בעלות חוקית על אמצעים להגנה עצמית יעילה – נשק חם. במרוצת השנים נעשו ניסיונות להתאים אותו למציאות המשתנה, זאת ללא הצלחה מרובה, זאת בשל המוטו שצוין קודם. התוספות הרבות יצרו חוק שהוא תלאי על תלאי, התקנות השתנו בתזזיתיות והוסיפו לחוסר בהירות, בלבול וחוסר הגינות כלפי האזרח.

בצער רב ניתן לקבוע שהחוק המוצע לא שונה בהרבה מהחוק הישן. גם הוא נגוע בהיפר-רגולציה טכנית, משאיר יותר מדי נושאים מהותיים להחלטת הפקידים ולא מבטיח לאזרח שום שיפור במצב הביטחון האישי וביכולת להגן על חייו. כך זה ישאר עד שהשלטון לא יתחיל להתייחס לאזרח כאל אזרח

בעל זכויות ולא כאל נתין שעצם קיומו תלוי בשלטון. על מנת שיבוא השינוי הנחוץ, המוטו של חוק כלי היריה החדש חייב להיות:

אזרח ישראלי בוגר שרות צבאי מלא, המעוניין בנשק להגנה עצמית זכאי לכך בתנאי שהוא מוכן ומסוגל לעמוד בהכשרה הנדרשת ואין לגביו קריטריונים פוסלים.

הקריטריונים הפוסלים חייבים להיות בתחום העדר היסטוריה פלילית, בעיות בריאות המונעות מאדם יכולת שימוש בנשק וכן זיקתו למדינה. על הקריטריונים הפוסלים להיות מעטים, ממוקדים ולא ניתנים לפרשנויות.

העמותה לקידום תרבות הנשק בישראל תפעל לשינוי החוק בהתאם לעקרונות אלו.

למקרה שדעתינו לא תתקבל, ויוחל עלינו החוק המוצע כפי שהוא נכתב, אנו בכל זאת החלטנו לשתף פעולה בעיצובו במטרה למזער נזקים ממנו.

להלן הערותינו והצעות לשיפור בחוק המוצע.

לשיטתנו, חוק כלי ירייה צריך להיפתח בהצהרה:

"ממשלת ישראל רואה באזרח נורמטיבי החמוש בנשק אישי אבן יסוד בביטחון הפרט במרחב הציבורי בשגרה ומכפיל כוח של זרועות הביטחון בחרום"

פרק א'

1. (א)

פרק זה בהגדרות מסובך, לא ברור, יש בו יותר חריגים מאשר הגדרות ובסופו של דבר משאיר את הכל להחלטת ראש האגף. אז בשביל מה צריך אותו?

כמו כן, טייזר אינו נחשב לכלי יריה בשום פרמטר שלו. הוא גם איננו שוקר ופועל לפי עיקרון שונה לגמרי. הגדרתו הנכונה מופיעה בנוהלי משטרה והיא: "מכשיר שליטה חשמלי". הוא אמצעי מקבוצת אמצעי שימוש בכוח, כמו עלה או גז מדמיע ואין לו מקום בחוק כלי יריה. אם רוצים לאסור על אזרחים שימוש בו, יש לחוקק חוק נפרד לגביו.

התיחסות ל"דמוי כלי יריה" גם היא אינה במקום. אפשרות הסבת חלק או מכלול שלו לנשק איננה סיבה להגדיר "צעצוע מסוכן" ככלי יריה ולמנוע מאזרחים בעלות עליו. גם צינורות מים ממתכת הוסבו לנשק. הסבה כזאת היא עניין פלילי ומכוסה בחוק זה בהמשך בפרק העוסק בייצור כלי יריה (פרק ב' 5) וכן בחוק העונשין.

"סימן זיהוי" כפי שמוגדר כאן פותח אפשרות לטירוף מערכות של ממש. ראש האגף עלול לקבוע סימן זיהוי לכל חלק שימצא לנכון ואז (במשתמע) יהיה על כל מי יש לו נשק לרוץ לסמן את החלקים שנקבעו על ידי ראש האגף. איך בדיוק זה ייושם בפועל? כמה זמן יינתן לתהליך זה? מי יהיה מוסמך לסמן? מי יפצה את בעל הנשק על נזק אפשרי שיכול להיגרם כתוצאה מסימון כזה? איך יועבר דיווח לאגף? מי יהיה אחראי על הפיקוח? האם בחידוש רישיון יהיה צורך בדיווח על סימון בכל חלק וחלק? כמה יעלה הביצוע? ועוד שאלות רבות שיעלו, כשהראשית ביניהן: איזה בעיות זה אמור לפתור עד כמה זה יעיל בכלל מבחינת זיהוי פלילי?

(ב)

ב"מעבדת ירי" יש להוסיף "תחמושת או אמצעי מיגון" אחרי מילים "כלי יריה"

חסרה הגדרת מנהל המטווח

עדיין אין הגדרת נשק מוסמך. לקונה זו ידועה מזמן אך החוק המוצע אינו מתייחס אליה. בהגדרת גופי ביטחון יש להוסיף: "כל גוף נוסף שיוקם בעתיד ויוכרז כגוף בטחון".

פרק ב'

2. (ב)

יש להחליף את שיטת התבחינים מתירים בשיטת תבחינים פוסלים.

במידה והצעה הגיונית ופשוטה זו לא תתקבל, יש לחייב את השר לפרסם כל תבחין שיחליט עליו לעיון הציבור והגשת הסתייגויות לפני אישורו הסופי ופרסומו ברשומות. הדבר ימנע אולי פרסום תבחינים אמורפיים כגון "מתוקף הוראות מעבר" שאיש בציבור לא יודע, מה הוא כולל, מה תוקפו ומה מתוכנן כשתוקף זה יסתיים, אך הציבור נדרש לחתום שהוא עומד בהוראות תבחין זה בכל חידוש רישיון

2. (ג)

אין למנוע החזקה של יותר מכלי יריה אחד. איננו רואים שום נזק מכך שמי שנמצא מתאים להחזיק כלי יריה באופן עקרוני, יחזיק מספר כלי יריה. אם יתקבל סעיף מיותר זה צפויות בעיות רבות עם ספורטאים, ציידים וגם סתם חובבי ירי שיאלצו להתחנן לרישיון נוסף. **יש לבטל סעיף זה.**

3. (ב)

מיותר היות שנדרש אישור הרשות המוסמכת כמתואר ב – 3 (א) ובכל מקרה, אין למנוע מאדם להחזיק יותר מכלי יריה אחד.

6. (א) (2)

אין הגדרה מה היא "פעולה טכנית בנשק". הסעיף הזה עמום וניתן לפירושים שונים, עד כדי כך שגם איפוס כוונות יהיה אסור לבעל הנשק. יש לאפשר לבעל הנשק ביצוע עצמאי של תיקונים מינוריים שאינם דורשים החלפת חלקים מהותיים. לפי הניסוח הגורף (בהקבלה) צריך להזמין חשמלאי כדי להחליף נורה שרופה. **יש למחוק סעיף זה כליל.**

7. (ב)

סבירות שהיורש יבקש רישיון לנשק של הנפטר מובנת אך לא ברור מעמדו של מנהל עזבון לגבי הוצאת רישיון על נשק של הנפטר.

כמו כן, בפרקטיקה רישיונו של הנפטר מתבטל ונדרשת הפקדת הנשק במשטרה. מרגע ההפקדה יש להסדיר בעלות חדשה על הנשק תוך 18 חודשים שכן אחרי זה המשטרה רשאית לחלט את הכלי. במציאות בגלל סכסוכי ירושה הליך זה עלול לקחת זמן רב יותר בהרבה. אם היורשים אינם מעוניינים להחזיק את כלי הנשק, אלא למכור אותו, הם נתקלים בבעיה, היות שהמשטרה לא מאפשרת לקונים פוטנציאליים להתרשם מהכלי ואף אחד לא יקנה נשק משומש ללא בדיקה יסודית. מוצא איפה לקבוע שנשק של הנפטר שמיועד למכירה יופקד אצל סוחר מורשה לצורך טיפול יעיל במכירתו.

16.

אין כל צורך לבנות מערכת כה מסובכת לחימוש של ספורטאים בענפי הקליעה. יש לתת רישיונות פרטיים לכלי יריה לחברי מועדוני הקליעה מבלי לחייבם להחזיק את כלי נשקם מופקדים בנשקיית המועדון. רישיון כזה יש לתת לפי עילה של ספורטאי פעיל ולאפשר נשיאתו לצורכי הגנה כמו כל כלי יריה פרטי. יתירה מכך, במידה שכלי יריה ספורטיבי ייעודי לא מתאים לנשיא מבצעית יום-יומית, יש לתת בנוסף לו רישיון לכלי יריה מבצעי לספורטאים בענפי הקליעה שיהיו מעוניינים בכך מנימוקים הבאים:

1. ספורטאי כזה עבר כבר את כל הסיכונים הנדרשים לבעלות על כלי יריה ונמצא מתאים לכך.
2. ספורטאי בענפי הירי הינו בעל מיומנות גבוהה בהרבה מהמוצע בשימוש בנשק ויש עניין רב למדינה בהמצאות אנשים חמושים מיומנים היטב במרחב הציבורי, בדיוק כמו שיש לה עניין בחימושם של יוצאי יחידות מובחרות וזרועות האבטחה הממלכתית.

פרק ה'

36. (2)

יש להוסיף: "הטלת תנאים והגבלות תהיה מפורטת ומוסברת בכתב, כולל ציון הבסיס החוקי/העיניני לכך"

36. (3)

ביטול רישיון הינו סנקציה קשה ביותר.
יש לקבוע בחוק שכל ביטול מחייב הסבר מפורט בכתב על הסיבות לביטול.
ההלכה הקובעת חייבת להיות שמרגע שאדם מסוים קיבל רישיון להחזקת כלי ירייה אישי, הוא שלו ללא עוררין. אין לאפשר ביטול גורף של רישיונות לנשק אישי משום סיבה שימצאו השלטונות (כגון שינוי תבחינים או הוצעת ישוב מסוים מרשימת ישובים זכאים). בכל מקרה של ביטול תבחין ביוזמת השלטונות כלי נשק שניתנו על בסיס תבחין זה יישארו בידי בעליהם בתבחין משמר בלי קשר לפז"מ ההחזקה לפני הביטול.
ביטול הרישיון ייעשה רק באופן פרטני לאדם מסוים ורק בשל מעשה או מחדל כלשהו שמצדיק את ביטול הרישיון, בהוראת המשטרה או בפסק דין של בית המשפט.

37. (א)

נוסח הסעיף הזה מאפשר לקצין משטרה בכיר (דהיינו מסנ"ץ ומעלה) להורות על תפיסה מנהלתית של נשק אם נוכח שהדבר נחוץ למניעת פגיעה ממשית בשלומו של אדם. לפי החוק כפי שהוא היום המשטרה יכולה לתפוס כלי ירייה רק כאשר נעברה בו עבירה או שיש מידע שעומדת להתבצע עבירה באמצעותו. הכנסת "דאגה לשלומו של אדם" שאינה הגדרה ברורה תגרום לכך שלמעשה, בחסות סעיף זה המשטרה יכולה לתפוס נשק של כל אדם בלי לתת הסבר ברור לגורם לכך שלמעשה, בחסות סעיף בחיסיון מקורות מידע. יש לקבוע את הנוסח: "כאשר נעברה בו עבירה או שיש מידע שעומדת להתבצע עבירה באמצעותו".
יש להכניס איסור מפורש למשטרה לתפוס כלי נשק של אנשים נוספים על לא עוול בכפם רק מפני שהם גרים עם החשוד באותו בית או משתייכים לאותה קבוצה ושכלל לא קשורים לעינין שבגללו הוחלט לתפוס נשק של אחד מבני המשפחה או קבוצה חברתית או מיקצועית, כפי שכבר קרה בעבר.

37. (ד)

יש להוסיף: "או שהמשטרה תחליט משיקוליה שלה שאין יותר צורך בהמשך התפיסה המנהלתית" כמו כן, חייבים לקבוע בחוק זה לגבי נשק שהוחזר לבעליו אחרי התפיסה המנהלתית שפרק זמן בה הנשק היה בידי המשטרה לא יפגע ברצף ההחזקה הנדרש לצורך עמידה בתבחין "לפי הוראות מעבר". בנוסף, יש לקבוע בחוק זה שבמידה ותוקף הרישיון יפוג בתקופה שהנשק היה בידי המשטרה, הרישיון יחודש אוטומטית עם הודעה על החזרה באותו תבחין שהיה לפני התפיסה המנהלתית.
זאת מפני שלאזרח אין אפשרות לחדש רישיון בזמן שהנשק מופקד במשטרה גם אם ירצה בכך. כמו כן, לא תילקח אגרה על התקופה שהנשק היה בידי המשטרה.

38, (ב), (ג)

לפי סעיף (ב) "שוטר רשאי להפיק וליטול אמצעי זיהוי מכלי יריה המוחזק בידי אדם, אם יש לו יסוד סביר להניח כי בכלי היריה נעברה, או עומדת לעבור, עבירה, או שכלי היריה עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה".

לפי סעיף (ג) הרשות המוסמכת רשאית להתנות מתן רישיון בכך שיילקחו סימני זיהוי מכלי נשק באופן גורף, בלי חשד ספציפי, מה שהופך כל בעל נשק לחשוד בפלילים. התייחסות זו מקוממת ואין לכלול התניה כזאת במתן רישיון נשק. יש הרבה יותר מקרי אונס מאשר מקרי ירי מנשק חוקי, אבל עדיין לא לוקחים מכל הגברים במדינה דגימות די. אן. איי. כמו כן, להבדיל מתביעות אצבע וד.נ.א., שהם ייחודיים לאדם ספציפי ולא ניתנים להעברה לאחר, כאן מדובר בחפץ דומם שיכול להילקח בלי רשות ומוחזר בסתר לבעליו החוקי מבלי שזה יודע שהדבר נעשה. במקרה כזה אם יתגלו סימנים פורנזיים בזירת העבירה, בעל הנשק יקושר אליה, יעבור שבעה מדורי הגהנום ורוב הסיכויים שלא יוכל להוכיח את חפותו. כמו כן, נשק יכול לעבור מיד ליד באופן חוקי (מכירה) מספר פעמים ואז כל הבעלים יהיו במעגל החשודים.

פרק ו'

39. (א)

"המבקש לקבל רישיון לפי חוק זה או לחדשו" - חידוש הרישיון לקראת תום תקופת הרישיון מתבצע ביוזמת האגף לרישוי כלי יריה על ידי שליחת טפסים לחידוש או על ידי הורדת טפסים אלו מאתר של האגף על ידי האזרח. האם מדובר כאן על אפשרות לחדש רישיון שתוקפו פג? חייבים לפרט בחוק איזה מסמכים בדיוק יידרשו להוכחת מגורים או עבודה ביישוב זכאי ושלפקיד לא תהיה שום סמכות לדרוש מסמכים נוספים מעבר למסמכים המוגדרים. במצב הקיים היום כל פקיד דורש מסמכים לפי ראות עיניו (כגון מכתבים מחברות אשראי או חשבונות גז) ואין אחידות דרישות בין פקיד לפקיד. לפעמים הדברים מגיעים לאבסורדים כגון דרישה להביא קבלות מגן ילדים מאדם שאין לו ילדים בכלל. למבקש לרוב אין כל אפשרות לצפות מראש מה ימציא הפקיד אליו הוא יגיע, הוא מקבל את הדרישות הנוספות שהן מעבר למה שמפורט בטפסים רק במעמד הגשת הבקשה ונאלץ לקבוע תור נוסף, לאבד יום עבודה ולפעמים לנסוע מאות קילומטרים (אילת-באר שבע למשל) רק כדי למסור את הניירות הנוספים.

42. (א)

"ממונה" על החלטה בהשגה אינו מספיק, זאת לא התנהלות שקופה וזו החלטת יחיד. יש לקיים ועדת ערעורים של שלושה משתתפים לפחות ולאפשר למגיש ההשגה או לבא כוחו להיות נוכח ולהשמיע את דבריו בדיון זה. החלטת הועדה חייבת להימסר למגיש ההשגה או לבא כוחו בכתב, כולל כל הנימוקים לקבלתה.

מספר הימים הניתנים ל"ממונה" להשיב על השגה מוגזם ולפי סעיף קטן (ד) יכולה להגעי ל-105 ימים. איננו רואים שום סיבה לתת 60 (!) ימים נוספים על ה-45 הימים המקוריים. ההיתר הזה עלול לשמש

להתשת הפונה או לכך שבזמן הזה יפוג תוקף הרישיון ואז הפונה יקבל סירוב כי לא חידש את הרישיון בזמן.

44. (ב)

יש לשנות את ה- "יראו סיום שירות סדיר כנסיבה שבה **רשאית** הרשות המוסמכת לתת רישוי כאמור" ל- "יראו סיום שירות סדיר כנסיבה שבה **תתן** הרשות המוסמכת רישוי כאמור"

45 (ג) (2)

יש לבטל את הסעיף הזה, הוא בלתי מידתי לחלוטין. אין שום הצדקה לכך שבן שזכאי לפי כל פרמטר לרישיון לנשק לא יקבל רישיון רק בגלל שגר יחד עם אביו שיש לגביו מניעה למתן רישיון.

45. (ו)

במקרה זה, יש לראות במתן רישיון לפני בדיקת כל הנתונים רשלנות של הרשויות ולפצות את האדם שרישיונו מבוטל בעקבות כך על ידי:
החזרת מלוא הסכום ששילם עבור נשק, אביזרים ותחמושת.
החזרת מלוא הסכום ששילם עבור האגרות.
החזרת מלוא הסכום ששילם עבור הכשרה ואימוני ריענון
פיצוי כספי שלא יפחת מ-25000 ₪.

46.

להוסיף: משרד הבריאות יחוייב לפרסם לידיעת הציבור את כל המחלות או פציעות שבגינן יודיע על מניעה למתן רישיון לכלי יריה. זאת כדי למנוע מאנשים שיש להם מחלות או פציעות המוכרזות יוכלו להימנע מראש מפתחת תהליך של הוצעת רישיון לכלי יריה.

47.

לא ברור מדוע הודעת רופא/פסיכולוג מועברת על ידי משרד הבריאות ישירות לרשות המוסמכת והודעת עובד סוציאלי מועברת ממשרד הרווחה קודם למשטרה ורק ממנה לרשות מוסמכת. הרי בשני המקרים מדובר באותן ההגדרות של מסוכנות

48.

סעיף זה נוגד את החוק הקיים שמחריג מדרישת מעבר אבחון פסיכולוגי עובדי גופים שונים וכן אזרחים פרטיים המבקשים או כבר מחזיקים רישיון לכלי יריה.

49.

נושא זה עבר כבר חקיקה ונקבע בחוק שקבוצות מסוימות, בהם אזרחים בעלי רישיון לנשק פרטי ומבקשי רישיון כזה יוחרגו מחובת מעבר מבחן כשירות נפשית. לא ברור מדוע מוכנס נושא זה בדלת אחורית כאן ויש לציין בצורה שלא משתמעת לשת פנים ולא נתונה לפרשנויות שאזרחים בעלי רישיון נשק פרטי ומבקשי רישיון כזה פטורים ממבחן זה.

51.

למדריך ירי אין את הידע הנדרש לבדוק תקינות כלי יריה. בשום סילבוס של קורס מדריכים כפי שהוא מוכתב על ידי האגף לרישוי כ"י נושא זה לא מופיע. אין כיסוי מיקצועי לאישורו כבודק מורשה (סעיף 58) מהי התעודה שעל בודק מורשה למלא. נכון לעכשיו לא ידוע על הוצאת היתר "בודק מורשה" למי ממדריכי הירי

51 (ה) (2):

עבירה משמעתית יכולה להינתן לעובד גוף כלשהו על ידי הממונים עליו באותו גוף, דהיינו יש בניהם יחסי עובד-מעביד. לא ברור מי יכול לתת עבירה משמעתית לבעל שליטה במוסד ההכשרה שאינו עובד של שום גוף.

54. (ה).

אין שום הבדל אם בעל הרישיון נעדר ממקום בו מאוחסן נשקו 90 ימים, 89 או 51. פרט למקרים שהוא גר בגפו, מקום האיחסון (ביתו בד"כ) ממשיך להיות מאויש על ידי בני משפחה אחרים ויש בו אותה נוכחות בדיוק כמו במקרה שבעל הרישיון יצא לעבודה היום יומית שלו בלי נשקו. ההוראה זו לא מוסיפה כלום לביטחוננו של הנשק המאוחסן, מיותרת ויש לבטלה, אם כי סביר שסוחרים מורשים מאד יאהבו אותה ולא מן הנמנע שהיא הוכנסה לתזכיר החוק בהשראתם...

54. (ז)

אין כל ערובה לכך שההוראות שיינתנו יהיו מועילות לכלל הציבור. כל נושא נשק יהיה אחראי על בטיחותו ועל אופן נשיאתו ואין צורך ברגולציה מנהלתית גורפת שלא לוקחת בחשבון מאפיינים טכניים של כלי הנשק והציוד ההיקפי או רמת המיומנות של בעליהם.
יש לבטל סעיף זה.

55. (ג)

הצגת כלי יריה עצמו למי שמוסמך לפי חוק סמכויות לשמירת בטחון הציבור? האם מישהו באמת מתכוון שבכניסה לכל סופר תתבצענה עשרות שלפופות נשק ביום? האם מישהו חשב על אפשרות שחמוש אחר יראה הוצאת נשק מול מאבטח בקניון, יתרגם את המצב כתקיפת מאבטח ויחסל את מציג הנשק??? לכל הדעות, מספיקה הצגת הרישיון כפי שזה מתבצע היום. **יש לבטל סעיף זה.**

59. (ד), (ה)

סעיף 59 מתייחס לאימונים. מה שמופיע בסעיפים קטנים (ד) ו-(ה) איננו אימון ואין לכלול אותם בסעיף 59

66.

לא ברורה נחיצות רישוי אביזרים שאינם חלק אינטגרלי של כלי היריה. עד איפה מתכוונים להגיע? עד כלי ניקוי? יש לחייב ברישוי רק חלקים עיקריים: גוף, קנה, צינה (בריה או מכלול ברובים).

67.

מחסניות הן ציוד מתקלה ותדירות תקלות בהן שלא ניתנות לתיקון גבוהה מאד. **אין להגביל את מספר המחסניות אותם רשאי האזרח להחזיק.**
אין להגביל את סוגי התחמושת אותם מותר לאזרח להחזיק. כמו כן, יש להגדיל את כמות התחמושת המותרת לאחזקה ל-250 לפחות.

72. (1)

משתמע מכך שלמפקח של משרד הבט"פ יש סמכויות של שוטר או איש שב"כ. לא ידוע לנו על חוק המאשר את זה. נראה מוגזם לתת לו סמכויות כאלה רק לצורך ספירת כלי יריה וכדורים ובדיקת עבודה לפי הנהלים. כמו כן, יש לקבוע שסמכויות המפקח חלות רק על אירגונים ונשק אירגוני ולא על אזרחים פרטיים.

72. (3)

למעשה מדובר בסמכות חיפוש בהסכמה או בצו בית משפט. נראה מוגזם לתת סמכויות כאלה למפקח. במידה ויש חשד ספציפי לעבירה על החוק יועבר הטיפול למשטרה, לה יש גם סמכות חיפוש ותפיסה. לא ברור איך יתנהל פיקוח כזה בפועל. מה, יסתובבו בין הבתים, יספרו כדורים ויפתחו תיקים פליליים על עודף של שלושה כדורים מעל המותר? אם הכוונה היא רק לפיקוח על נשק אירגוני, יש לציין את זה במפורש בסעיף זה תוך ציון שאזרחים פרטיים מוחרגים מפיקוח כזה.

75. (ה)

בסעיף זה ניתנת לראש האגף הסמכות לקבוע נוהלי סימון כלי יריה וחלקים עיקריים. ראשית, יש לקבוע מה הוא חלק עיקרי לצורכי סימון. מבחינת מז"פ חלק עיקרי הוא חלק שמשתתף באופן ישיר בתהליך היריה. דהיינו, גם נוקר ומפלט הם חלק עיקרי, אבל לא מספיק זה שמבחינת גודלם הזעיר קשה עד בלתי אפשרי להטביע עליהם מספר, אלא שגם אם יצליחו לעשות את זה, הדבר יחליש את החלקים הללו ויגביר את הבלאי.

הסעיף בניסוחו הנוכחי טומן בחובו אפשרות שראש האגף יקבע חובת סימון בחלקים שהיצרנים מעולם לא סימנו אותם. אז מה, כל בעלי הנשק במדינה יעמדו בתור לסמן אותם? או שיהפכו לעבריינים בעיני החוק?

יש לנסח את הסעיף הזה כך שהסימון ייעשה רק על אותם החלקים אותם מסמן היצרן בשגרה.

79. (א)

יש להגדיל את פרק הזמן עד למסירה של הנשק לסוחר לשישה חודשים לפחות.

79. (ב)

יש להגדיל את פרק הזמן עד החילוט/השמדה ל-36 חודשים.
כמו כן, יש לחייב בחוק את המשטרה להודיע לבעל הנשק על הגעת נשקו למשטרה תוך 21 ימי עבודה מיום הגעת הנשק לידיה.

79 (ב) (3).

יש להוסיף אחרי "משפטי": "או מנהלי"

79. (ג)

לא ברור מה זה "בעליו אינו ידוע". אם זה נשק חוקי שהוצא עליו מתי שהו רישיון, המשטרה יכולה בקלות לבדוק מי בעליו באגף לרישוי כלי יריה או בגופי בטחון רלוונטיים. במידה שהנשק איננו חוקי, שאלת בעלות עליו לא עומדת כלל על הפרק ואפשר לחלט או להשמיד אותו מתי שרוצים. יש להגדיל פרק זמן של שמירת נשק במשטרה עד חילוט/השמדה משלושה חודשים לשנה וחצי לפחות. בעל הנשק יכול להימצא בחו"ל לתקופה העולה בהרבה על שלושה חודשים ולא יתכן שכאשר יחזור יגלה שנשקו חולט או הושמד.

79 (ו).

סעיף זה לא מופיע בתזכיר, אך יש להוסיף אותו:

המשטרה תבצע רישום מדויק של אביזרים נלווים לכלי יריה (מחסניות, תחמושת, נרתיקים, חלקי חילוף) ותהיה אחראית לטפל בהם כמו בכלי יריה עצמו מבחינת שמירה עליהם וחובתה להחזיר אותם לבעל הנשק בתום טיפול בעיניו.

80. (א), (ב)

הוראות סעיפים אלו לא מאפשרות לבעל כלי היריה להוציא רישיון תוך הזמן שנקצב (14 יום). כשהמשטרה מוסרת לסוחר מורשה כלי יריה שהגיע לידיה, לא תמיד נשלחת הודעה על כך לבעל הכלי ולזה נודע על כך שהכלי נמצא רק כשהוא מקבל על כך הודעה מסוחר שבכוונתו למכור את כלי היריה. במקרה כזה אין כל סבירות שבעל כלי היריה יצליח להוציא רישיון חדש עליו תוך 14 יום. תהליך הוצעת רישיון הרבה יותר ממושך. יש לקבוע לפחות שישה חודשים ובמקביל לחייב את רשות המוסמכת לטפל בהוצאת רישיון במקרים כאלה בדחיפות מיוחדת ולא בהליך רגיל. בעיה נוספת בסעיף זה שהוא מאפשר לסוחר לא הגון לעשוק את בעל כלי היריה והשיטות לכך רבות ומגוונות. למשל, לדווח לו על מכירת הכלי בסכום נמוך ממה שזה נמכר באמת. לסכם עם לקוח על מכירה ולהשהות את תאריך העברת הכלי כדי להגדיל את תשלום על החסנה. כמו כן, במכירת נשק מאזרח לאזרח אין תשלום מע"מ. לעומת זה במכירה על ידי הסוחר יש. שוב האזרח שנשקו נלקח ממנו נפגע...

82. (ב), (ג)

אין כל סבירות להוראות סעיפים אלו.

אנשי הביטחון בבתי חולים הם אזרחים עובדי חברות אבטחה פרטיות, למרות זה לפי הסעיפים המוצעים הם מקבלים סמכויות של שוטרים בכל מה שקשור בטיפול בנשק של מטופלים או נפטרים. לפי המוצע בחוק החדש אזרח ברחוב שנתקל בהרוג או פצוע חמוש אמור להזעיק משטרה ואינו רשאי לעשות פעולה כלשהי עם נשקו. אותו הדין צריך להיות לגבי מאבטחי בתי חולים. אם תמומש התוכנית להצבת שוטרים קבועים בבתי חולים, ניתן יהיה להטיל עליהם טיפול בכלי נשק של המטופלים.

יתכן שיש מקום לקבוע בחוק שאיש בטחון של בית החולים יוצמד לפצוע/נפטר חמוש עד להגעת המשטרה שתטפל בנשק.

87. (א) (1).

מאסר של שישה חודשים על אי חידוש רישיון? מישהו פה נסחף קשות. ברומניה של צ'אושסקו לא היה כדבר הזה.

87 (ב) (5)

יש למחוק את המילה "איפשר" היא פותחת יותר מדי אפשרויות ענישה במצבים של הונאה. להעניש רק על פעולה מודעת: "התיר"

87 (ה)

יש לאפשר לבעל הנשק לבצע תיקונים והתאמות מינוריות בנשקו מבלי שיידרש לרישיון לכך או שיידרש לרוץ לסוחר מורשה כדי להחליף סיב אופטי בכוונת או פלסטיק עבור בלחי של ידית האחיזה

88.

ביטול רישיון חייב להתבצע לפי שיקול דעת של הרשות המוסמכת, בלי שהדבר ייכפה עליה על ידי בית המשפט בגזר דין, גם אם מדובר בעבירת אלימות. היום אדם עלול להיות מורשע באלימות גם על דחיפה בתור לאוטובוס, מה שבשום אופן לא מצביע על מסוכנותו הכללית לציבור. כמו כן, אין לקבוע שעל בית משפט לכלול בגזר דין ביטול רישיון כברירת מחדל בכל מקרה של אלמ"ב בכל פעם שהתובע יבקש זאת. ידוע שמספר האשמות שזו באלמ"ב מרקיע שחקים בשנים האחרונות.

89.(א).

סעיף זה היא בבחינת "להעניש מישהו" ולחפש מתחת לפנס. האם בעל בית קולנוע או אולם שמחות שנמצא בו כלי יריה לא מזוהה יהיה מואשם בהחזקתו? האם בעל בית שעברין במנוסה מהמשטרה זרק לתוך חצרו כלי יריה בו נעברה עבירה יישפט על ביציעה? נמצא כלי יריה בשטח ציבורי – האם ראש העיר יואשם בהחזקה? **יש לבטל סעיף זה כליל.**

89. (ה)

חייבים לציין בסעיף זה את זכותו של הנאשם לזמן לא רק את חותם התעודה, שהוא מטבע הדברים עד מטעם התביעה, אלא גם מומחה מטעמו.

95. (ב).

אין זה מספיק שרישיון או היתר ישאר בידי בעל הנשק עד גמר תוקפו אם יכנסו שינויים בחוק ובתקנות. יש לקבוע בחוק שאדם שיש בידו רישיון או היתר ימשיך להחזיק בנשקו כל עוד לא הפר ביוזמתו את תנאי הרישיון או עשה עבירה פלילית שמצדיקה ביטול רישיון. יש להחזיר לצורך זה את תבחין המשמר. אין להתנות העברה לתבחין משמר ב"פז"מ" של החזקת נשק שהיה לאדם לפני שינוי בחוק, בתבחין או בתקנה.

סעיפים שיש לדעתינו לכלול בחוק:

1. שום גוף ציבורי או מסחרי לא יכריז על דעת עצמו על איסור כניסה אליו של אזרחים חמושים. במידה ומעונינים למנוע כניסת אנשים חמושים, תוגש בקשה מנומקת על כך לחטיבת האבטחה של המשטרה. זו תדון בסבירות ונחיצות האיסור ותהיה רשאית לאשר אותו בתנאים מצטברים הבאים:
 - א. הבקשה תוגש בליווי תוכנית אבטחה מפורטת.
 - ב. במקום תוצב אבטחה חמושה במספר מקומות ומאבטחים כפי שתאשר המשטרה
 - ג. מאבטחים יהיו ברמה של "מתקדם" לפחות
 - ד. במקום תוצב עמדת הפקדת נשק כפי שתאשר על ידי המשטרה. עמדה זו תהיה מאוישת על ידי מאבטח חמוש כל זמן שיש פעילות במקום.
 - ה. אדם המפקיד את נשקו יקבל על כך אישור כתוב, כאשר יפורטו בו סוג ומס"ב הנשק, זהות המפקיד וכל ציוד נלווה (מחסניות, תחמושת, נרתיק וכיו"ב)
 - ו. מקום שאינו מסוגל לספק את רמת בטחון ההפקדה בנקודת זמן מסוימת לא יורשה למנוע כניסת אזרחים חמושים אליו באותה נקודת זמן, גם אם נבעה הבעיה מתקלה נקודתית כלשהי.
2. בני משפחה מקרבה ראשונה של בעל הנשק יורשו להתאמן בנשק ספציפי זה (אם בכך רצונם) במטווחים גם אם אין להם רישיון נשק משל עצמם. זאת בתנאי שאין לגביהם קריטריונים פוסלים. הצעה זו באה לתת תשובה למקרים שבעל הנשק נפגע ולא מסוגל להפעיל את הנשק ועדיין נשקפת סכנה לבני משפחה הנמצאים איתו. כמה כן, אימונים כאלה יצמצמו סיכויי תאונה במקרה שבעל הנשק יתרשל בהשגחה עליו.
3. מעמד "החזקה" יישאר רק לנשק שמוחזק כמזכרת או לפי בקשה מפורשת של בעל הנשק. כל שאר רישיונות החזקה יוסבו לרישיונות לנשיאה בהליך מנהלתי פשוט בלי צורך להוכיח עמידה בתבחין קיים כעת, אלא לפי "הוראות מעבר" או "משמר" אם ייקבע כזה. הצעה זו באה מתוך הכרה שאין כל הגיון בכך שיהיו אזרחים נורמטיביים הזכאים כשלעצמם לנשק אך לא יכולים להשתמש בו לשום צורך מעשי.
4. במקרה של דרישת המשטרה להפקדת נשק מכל סיבה שהיא הרישיון לא יתבטל, אלא יוקפא. החליטה המשטרה על החזרת הנשק, הרישיון "יופשר" מידית והנשק יוחזר ללא עיקובים ובלי פגיעה ברצף הבעלות עליו. כמו כן, יוחזר לאזרח החלק היחסי של האגרה של תקופה בה היה הנשק מופקד במשטרה.

העמותה לקידום תרבות הנשק בישראל

במידה שפג תוקף הרישיון בזמן ההפקדה כאמור הוא יחודש אוטומטית ברגע שיוחלט על החזרתו לבעליו בלי צורך בהליכים מנהליים כלשהם.

עד כאן התיחסות העמותה לקידום תרבות הנשק בישראל לסעיפי החוק כפי שהוא הוצע. עצם ההתיחסות אינה מעידה על הסכמה עם הנחות יסוד של השלטון הנמצאות בבסיס החוק, ההיפך הוא נכון.

חוק זה נכתב במשך תקופה של מספר שנים על ידי צוות משפטיים. זמן תגובה להעלאת הסתייגויות שניתן לציבור הוא פחות מחודשיים. אנו מביאים תרעומת על כך ושומרים לעצמינו את הזכות להוסיף הסתייגויות והצעות גם אחרי התאריך. 15.12.2017.

העמותה לקידום תרבות הנשק בישראל